

Stiftelsen
Norsk etnologisk gransking
Postboks 1010, Blindern
0315 Oslo

Oslo, mars 2001

Spørreliste nr. 187

PIZZA I NORGE

Norsk etnologisk gransking har hatt mange spørrelister om mat. Det har da dreid seg om eldre tradisjon og mat knyttet til egne ressurser. Denne gangen følger vi opp med å fokusere på pizza som ser ut til å ha blitt en av de mest populære retter i norsk kosthold. I følge en avismelding i 1999 spiste nordmenn 10,5 tusen tonn frossenpizza! Vi vil gjerne at du forteller om ditt og din families forhold til pizzaen, og som vanlig er vi interessert i at du skriver om endringer over tid, om mottakelsen av pizzaen, om å spise pizza i utlandet eller på restaurant og eventuelt integreringen av den i hjemmet og familiens måltider. Som vanlig vil vi gjerne ha fortellinger knyttet til dine erfaringer med pizza. Les gjennom hele listen før du begynner å svare. Lykke til og takk!

Generelt

Spiser du pizza? Fortell om ditt første møte med pizzaen – når og hvor og hva du syntes om smak, lukt, utseende.

Hva vet du om pizzaens opprinnelse, hvor den kommer fra?

Hva virker mest fremmed på pizzaen? Er det ingredienser på pizzaen du ikke liker, som du plukker av?

Er det bestemte ingredienser du ikke likte til å begynne med, men som du har brukt tid til å venne deg til?

Likte du stekte/bakte tomater, paprika, oregano/basilikum, hvitløk og smeltet ost før du begynte å like pizza? Har smaken for pizza utvidet smaksrepertoaret ditt slik at det har fått konsekvenser også for annen mat?

Er pizza bare noe du spiser i utlandet, eller bare når du er «på byen»? Kan du gå ut og spise pizza der du bor?

Er pizza hverdagsmat eller en rett du spiser til søndags? Hva med jul og andre høytider?

Hvordan synes du «skikkelig mat» skal være og synes du at pizza kan kalles «skikkelig mat»?

Hva må til for at mat skal kalles norsk? Vil du si at pizza er norsk mat?

Er pizza mat for «alle» i din familie eller omgangskrets? Er pizza mat for voksne eller passer den spesielt til yngre aldersgrupper?

Spiser du/dere pizza helst når mor i huset, evt. far i huset, er borte?

Blir det servert noe annet til den eller de som ikke bryr seg om pizza?

Hvilke grunner oppgir de som ikke liker pizza for det?

Hjemmelaget pizza

Hvem introduserte hjemmelaget pizza i familien din?

Hvem pleier/pleide å lage pizza hjemme hos deg?

Lager du pizza selv, og hvor har du i tilfelle lært det? Har du lært av mor, far, søsken, venner, fra fjernsynet, ukeblad eller kokebok? Bruker du oppskrift når du skal lage pizza?

Lager du alt fra grunnen av eller benytter du deg av dagligvarehandelens spesialtilpassede varer som ferdig bunn, miks for pizzabunn, saus på pose/glass, fyll på boks?

Lager du pizzaen på samme måten hver gang, eller varierer du? Hvor mye varierer du pizzaen?

Hvor går grensen for hva som kan kalles en pizza? (Hvor kreativ kan man være?)

Finnes det noen ingredienser du ikke synes passer på en pizza?

Når var det mest populært å lage pizza hos dere? For eksempel mens barna var små eller i et bestemt tiår?

Hvor ofte lager dere hjemmelaget pizza? Når i uka eller ved hvilke anledninger lager dere pizza?

Har du (evt. familien) en favorittpizza? Har favorittpizzaen et navn, utenlandsk eller et som bare brukes i familien?

Hvordan pleier stemningen å være ved et pizzamåltid hjemme i forhold til andre måltider? Hvordan er rammen rundt et slikt måltid? Er det mindre formelt eller er det som til andre måltider i hjemmet?

Ved hvilke bord pleier dere å spise pizza? Er det samme bord som til vanlige måltider, bare til pizza eller til hvilke andre retter/serveringer?

Spiser dere med kniv og gaffel, eller bruker dere ikke bestikk?

Skjærer dere opp pizzaen på en bestemt måte? Har dere pizzaskjærer?

Serverer dere noe ved siden av pizzaen (f. eks. salat)?

Har dere noe fast tilbehør på bordet (rømmedressing, ketchup, grillkrydder)?

Hvordan tilpasser dere pizzaen i forhold til hva familiemedlemmene liker eller ikke liker?

Dersom du er opptatt av sunn mat, hvordan gjør du pizzaen din sunn (grovt mel, grønnsaker, vegetar)?

Dersom du aldri lager pizza hjemme – hva er grunnen til dette?

Er det andre retter du vil sidestille med pizzaen (tacos o. l.)?

Før dere begynte å lage pizza, hva lagde dere til tilsvarende måltider? Var stemningen og rammen rundt disse måltidene slik som til pizza-måltidene?

Hva skiller den hjemmelagde pizzaen fra frossen kjøpepizza, bestillingspizzaen og pizza på restaurant?

Kjøpepizza

Hva synes du generelt om industrifremstilt mat? Er det noen former du aksepterer (f. eks. fiskeboller og kjøttkaker) og andre du ikke vil kjøpe ferdiglaget? Fortell hva du synes og hvorfor.

Spiser du frossenpizza? I tilfelle hvor ofte og til hvilke anledninger, – som hurtigmat, hverdagsmat, kosemat eller til fest og høytider?

Hvilken type er din favoritt og hva særpreger denne typen pizza?

Betyr de forskjellige reklamene for pizza noe for ditt valg, bedømmer du etter pris eller etter smak, eller tar du det du finner i disken uansett reklame, pris eller smak?

Legger du på ekstra ingredienser?

Hva synes du om frossenpizza i forhold til hjemmelaget pizza, pizza på restaurant, bestillingspizza (smak, kvalitet, pris)?

Synes du frossenpizza appellerer til en spesiell kundegruppe?

Hvorfor tror du frossenpizza har blitt en slik suksess i Norge?

Dersom du aldri spiser frossenpizza, hvorfor ikke?

Hvis du kjenner andre som ikke spiser frossenpizza, hvilke grunner oppgir de til ikke å spise det?

Fins det tilbud om «take-away»-pizza på ditt hjemsted? Benytter du deg av det? Er det noen andre i familien som benytter seg av det?

Restaurantpizza

Spiser du, eller har du spist pizza på restaurant i Norge? Har du vært alene eller sammen med noen? Hvem var du i tilfelle sammen med (voksne eller barn)?

Vet du når den første pizzarestauranten kom på ditt hjemsted? Husker du navnet på den restauranten? Var det i tilfelle populært og blant hvem?

Skiller restaurantpizzaen seg ut fra hjemmelaget pizza eller frossenpizzaen? I tilfelle hvordan (i smak, ingredienser, tykkelse, størrelse)?

Ann Helene B. Skjelbred

Norsk etnologisk gransking